

د افغانستان اسلامي امارت

رسمي جریده

د امتیاز خاوند: د عدلي وزارت

د چاپ نیټه: (شنبه) د ۱۴۲۰ هـ ق کال د (جمادی الاولی) د میاشتی (۲۴) نیټه

(دوه یمه) ګڼه

پرله پسی نمبر ۷۸۷

د افغانستان اسلامي امارت

د عدلیې وزارت

د تحریراتو ریاست

د مخصوص لیک مدیریت

د پیشنهاد پاڼه

پیشنهاد	تاریخ	احکام
به مقام محترم امارت اسلامی افغانستان! السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته! مقرره تنظیم اجراءات و فعالیت های وزارت عدلیه که جهت غور مزید به شورای وزیران امارت اسلامی افغانستان پیشکش گردیده بود در جلسه مؤرخ ۱۴۲۰/۱/۵ شورای وزیران تأیید و تصمیم به عمل آمد تا مقرره مذکور جهت توشیح به مقام امارت اسلامی افغانستان گسیل گردد. اینک مقرره مذکور بداخل (۴) ماده جهت توشیح و منظوری به مقام عالی تقدیم است. والسلام الحاج ملا محمد ربانی (رئیس) شورای سرپرست امارت اسلامی افغانستان		ملاحظه شد ۱۴۲۰/۱/۱۱ متن پیشنهاد منظور است. والسلام خادم اسلام امیرالمؤمنین ملا محمد عمر (مجاهد)

مقررۀ تنظيم اجراءات و فعاليتهاى وزارت عدليه

فصل اول

احكام عمومى

مادۀ اول:

اين مقررۀ مطابق حكم مادۀ (۲۷) قانون اصول عمدۀ تشكيل و وظائف وزارت هاى امارت اسلامى افغانستان به مقصد تنظيم اجراءات و فعاليت هاى وزارت عدليه امارت اسلامى افغانستان وضع گرديده است.

مادۀ دوم:

وزارت عدليه امارت اسلامى افغانستان اداره مركزي امارتى بوده، وظائف محوله را مبنى بر سازماندهى و تكامل امور قانونگذاري و تحكيم قانونيت انجام ميدهد و هم رهبرى مؤسسات و ادارات تحت اثر را به عهده دارد.

مادۀ سوم:

وزارت عدليه در تعميل مشى سياسى امارت اسلامى افغانستان جهت توسعه نظام اسلامى در كشور و استحكام قانونيت در زنده گى جامعه و امارت در ساحة فعاليت خویش مسئول ميباشد.

مادۀ چهارم:

وزارت عدليه در فعاليت هاى خود احكام قوانين و فرامين امارت اسلامى افغانستان، تصاويب حكومت و اين مقررۀ را ملاك عمل قرار داده، تطبيق صحيح آنرا در ساحة فعاليت خود تأمين مى نمايد.

مادۀ پنجم:

ادارات خارنوالى، رياست عمومى امور قانونگذاري و تحقيقات علمى حقوقى، ادارات مركزي، شعبات ولايتى و ساير مؤسسات و ادارات تحت اثر، وزارت عدليه امارت اسلامى افغانستان را تشكيل مى نمايد.

فصل دوم

وظایف و صلاحیت های عمده وزارت عدلیه

ماده ششم:

وظایف عمده وزارت عدلیه امارت اسلامی افغانستان عبارت اند از:

- ۱- تحکیم همه جانبه قانونیت، حفظ حقوق و منافع قانونی مؤسسات امارتی، مختلط، خصوصی و تمام اشکال ملکیت قانونی، حقوق، دارایی و حیثیت اتباع.
- ۲- ترتیب و تهیه پیشنهادات راجع به تکامل قانونگذاری مطابق به اهداف شریعت اسلامی جهت استحکام و انکشاف روز افزون نظام اسلامی در کشور.
- ۳- اشتراک در امور تقویه مبارزه علیه جرایم.
- ۴- تکامل فعالیت مؤثر وکلای مدافع.
- ۵- بلند بردن نقش دارالتأدیب در امر تربیه مجدد اطفال تحت حجر.
- ۶- مساعدت در جهت انکشاف علوم اسلامی و حقوقی و استفاده از دست آورد های آن در ساختمان اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جامعه.
- ۷- برقراری و حفظ روابط بین المللی و تنظیم اجراءات و مکلفیت های حقوقی بین المللی در مورد مسائل داخل صلاحیت وزارت.
- ۸- عملی نمودن فیصله های امارت راجع به کادرها، تأمین کادرهای ورزیده و متقی در وزارت، مؤسسات و ادارات مربوطه آن، بلند بردن سویه مسلکی کادرها، بوجود آوردن شرایط برای استفاده بهتر از دانش و تجربه ایشان و تربیه آنها به روحیه اسلامی.
- ۹- همکاری با دیگر وزارت ها و ادارات در ترتیب پیشنهادات مبنی بر تکامل قانونگذاری، مبارزه با فساد، تربیه کادرهای حقوق دان، انکشاف علوم اسلامی و حقوقی و حل و فصل سایر مسائل.
- ۱۰- برقراری و حفظ روابط وزارت ها با امارت در ساحه قانونگذاری.
- ۱۱- تأمین اساسات شریعت اسلامی در تشکیلات و فعالیت مرکز وزارت، مؤسسات و ادارات مربوط.

ماده هفتم:

وزارت عدلیه اجرای وظایف ذیل را به عهده دارد:

۱- ترتیب مسوده های قوانین و فرامین شورای عالی امارت اسلامی افغانستان و تصاویر حکومت نظر به هدایت مقامات فوقانی و ابتکار خود و ابراز نظر راجع به مسوده های اسناد تقنینی، که توسط وزارت ها و ادارات جهت بررسی بشواری عالی و حکومت پیشنهاد میگردد.

۲- رهبری فعالیت ریاست عمومی امور قانونگذاری و تحقیقات علمی حقوقی، بررسی و تأیید پلان های مطالعه قوانین و نظارت (کنترول) از اجرا آن.

۳- پیشنهاد راجع به تصویب قوانین جدید و تکامل قوانین نافذ با استفاده از تجارب علمی.

۴- ابراز نظر راجع به مطابقت قرار داد های حقوقی و بین المللی، مقاله ها (کنوانسیونها) و موافقتنامه های تجاری خارجی با قوانین امارت اسلامی افغانستان و ترتیب پیشنهادات مبنی بر تعدیل قوانین با در نظر داشت قراردادهای، مقاله ها و موافقتنامه های بین المللی.

۵- اعطای مشوره به ادارات امارتی راجع به قوانین نافذ نظر به تقاضای آنها.

۶- نشر قوانین، فرامین و اسناد تقنینی امارت در جریده رسمی، اشتراک در امور چاپ قوانین و مجموعه قوانین در مطابع امارت اسلامی افغانستان و تأمین نیازمندی مؤسسات و ادارات تحت اثر باین نوع مواد و مساهمت در نشر ادبیات عام فهم حقوقی.

۷- دفاع از منافع مادی امارت و اتخاذ تدابیر راجع به اجرای مکلفیت های مادی نسبت به ادارات و مؤسسات امارت در اثر تقاضای اوشان و در صورت لزوم اقامه دعوی علیه مدیونین امارت و دفاع از منابع آن در محکمه.

۸- دفاع از حقوق ملکیت، حقوق کار، حقوق خانواده و سایر حقوق مدنی اتباع به اساس شکایت، اتخاذ تدابیر جهت تمویل فیصله های صادره محاکم راجع به منازعات حقوق مدنی توسط ادارات و مؤسسات امارتی، مختلط، خصوصی و اتباع عندالایجاب.

۹- بررسی جدی و دقیق شکایات و عرایض در مسائل مربوط در حدود صلاحیت و اتخاذ تصمیم در مورد موضوعات متذکره با تطبیق جدی احکام قوانین و در نظر گرفتن پیشنهادات رسیده به مقصد تکامل فعالیت وزارت، مؤسسات و ادارات تحت اثر.

۱۰- مساهمت با ستره محکمه، وزارت امور داخله و سایر مؤسسات و ادارات ذیصلاح در پیش برد تحقیقات جامعه شناسی جهت استفاده از نتایج آن به مقصد تحکیم قانونیت اسلامی و تکامل امور مبارزه علیه جرایم.

۱۱- رهبری فعالیت دارالتأدیب ها و تنظیم امور تجدید تربیه، تعلیمات عمومی و تربیه نابالغان قانون شکن به روحیه اسلامی در دارالتأدیب ها.

۱۲- رهبری عمومی وکلای مدافع و ترتیب طرح مقررات و اصول کمک حقوقی به مردم، ادارات و مؤسسات توسط وکلای مدافع و همچنان اتخاذ تدابیر راجع به تکامل فعالیت وکلای مدافع.

۱۳- رهبری امور تربیه کادرها در ادارات و مؤسسات مربوط و تأمین کادرهای ورزیده مسلکی، منقّی و تنظیم تربیه مجدد و ارتقای سویه مسلکی آنها.

۱۴- مساهمت با ادارات مربوط در تنظیم طرح ها (پلان ها) راجع به تربیه کادرهای حقوقدان در کشور.

۱۵- استفاده از تجربه کادرهای سابقه دار و مجرب در فعالیت کارکنان جوان و ورزیده و توظیف متخصصین جوان و ورزیده به پُست های رهبری.

۱۶- اتخاذ تدابیر در جهت تربیه کارکنان مؤسسات و ادارات وزارت به روحیه صداقت به امارت اسلامی افغانستان و حکومت، تأمین منافع امارت و برخورد مسئولانه به وظایف محوله شان.

۱۷- برقراری و حفظ روابط بین المللی در حدود صلاحیت و تأمین اجرای قراردادهای، مقاله ها و موفقتنامه ها مبنی بر مساعدت های حقوقی در مسائل مربوط.

۱۸- مساعدت در انکشاف علم حقوق اسلامی و استفاده از دست آوردهای آن در ساختار اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جامعه مطابق به شریعت اسلامی و مساهمت در ترتیب و تنظیم طرحها (پلان ها)، برنامه ها و کتب تعلیمی در مضامین حقوقی در پوهنخی های حقوق و شرعیات پوهنتون کابل.

۱۹- همکاری با سایر وزارت ها و ادارات امارت اسلامی افغانستان در مورد مسائل مربوط فعالیت شان و تدویر جلسات راجع به مسائل مشترک ساحات مربوط و اشتراک در آن.

۲۰- مطالبه نظریات وزارت ها و ادارات راجع به مسوده قوانین و مقرر هائیکه از طرف آنها طرح میگردد و جلب متخصصین ورزیده وزارت ها، ادارات، مؤسسات علمی و تعلیمی جهت اشتراک در امور مربوط به تکامل قوانین نظر به موافقه مسئولین وزارت ها و ادارات مربوط.

۲۱- تأمین تجهیزات مادی طبق مقررات و پیشبرد امور ترمیم و ساختمان تعمیرات مؤسسات و ادارات مربوط وزارت.

۲۲- تنظیم امور برآوردی و تصویب مصارف وزارت و نظارت اجراات آن از طریق محاسبه و احصائیه.

۲۳- اتخاذ تدابیر راجع به تکمیل تشکیل وزارت و مؤسسات و ادارات تحت اثر و کاهش مصارف دستگاه اداری وزارت، تأسیس شعبات جدید و تجدید یا لغوه شعبات موجود در تشکیل وزارت بر حسب ضرورت مطابق به احکام قانون.

فصل سوم

تشکیل و تنظیم فعالیت وزارت عدلیه

ماده هشتم:

در رأس وزارت عدلیه وزیر قرار داشته که طبق احکام قانون تعیین میشود.
وزیر در حدود صلاحیتیکه قانون و این مقررہ تعیین نموده اجراءات می نماید.
تمام ادارات و مؤسسات مربوط این وزارت مکلف به اجرای اوامر و هدیایات وزیر می باشند.

ماده نهم:

وزیر عدلیه دارای مرستیال و معین بوده که طبق احکام قانون تعیین میگرددند. وزیر شخصاً مکلفیت و صلاحیت آنها را مشخص می نماید.

ماده دهم:

وزیر عدلیه شخصاً مسئول اجراءات، وظایف و مکلفیت های مربوط وزارت میباشد. مرستیال، معین، رؤسا و آمرین شعبات وزارت در پیشبرد وظایف محوله در اجراءات وزارت و ادارات مربوط آن مسؤلیت فردی دارند.

ماده یازدهم:

در وزارت عدلیه شورای اداری تأسیس میگردد که مرکب است از وزیر (بھیث رئیس)، معینان، رؤسا و کارکنان مسلکی ورزیده شعبات وزارت، مؤسسات و ادارات مربوطه.

ترکیب شوری به پیشنهاد وزیر عدلیه از طرف حکومت منظور میشود.

ماده دوازدهم:

شورای اداری وزارت عدلیه منجمه فعالیت های وزارت، مؤسسات و ادارات مربوط آن مسائل اساسی ذیل را بررسی مینماید:

- ۱- بررسی مسوده های قوانین عمده ایکه توسط وزارت عدلیه ترتیب میگردد.
- ۲- بهتر ساختن دفاع از منافع مادی امارت، حقوق ملکیت، حقوق کار و سایر حقوق مدنی اتباع.
- ۳- بررسی شکایات و عرایض مهم اتباع.
- ۴- بهتر ساختن فعالیت دارالتأدیب ها.

۵- بهتر ساختن فعالیت انجمن وکلای مدافع.

۶- بهتر ساختن کار راجع به تأمین ضرورت وزارت به کادر های ورزیده مسلکی و بلند بردن سویه مسلکی و تربیه کادرها.

۷- بررسی طرحهای (پلان های) کار و وضع اجراآت آن.

۸- استماع گزارش های روئسای شعبات وزارت، مؤسسات و ادارات مربوط و همچنان مسائلیکه از طرف وزیر راجع میگردد.

ماده سیزدهم:

تصامیم شورای اداری برای کلیه ادارات و مؤسسات مربوط وزارت واجب التعمیل است.

ماده چهاردهم:

وزارت عدلیه طبق احکام قانون جلسات مشورتی و سیمینارهای کارکنان نخبه وزارت را دایر نموده، در آن طرق عملی ساختن فیصله های امارت اسلامی افغانستان و حکومت، مسائل عمده راجع به تکامل امور قانونگذاری و تحکیم قانونیت و بهبود فعالیت وزارت و ادارات تحت اثر آنرا بررسی مینماید.

ماده پانزدهم:

در مورد تشکیل و تعداد کارکنان مرکز وزارت عدلیه، مؤسسات و ادارات مربوط آن به مقامات ذیصلاح پیشنهاد میگردد.

ماده شانزدهم:

لایحه وظایف و فعالیت های شعبات وزارت عدلیه از طرف شورای اداری وزارت عدلیه تصویب میشود.

فصل چهارم

احکام منفرد

ماده هفدهم:

وزارت عدلیه دارای مهر بوده که در آن نشان امارت اسلامی افغانستان و اسم وزارت درج میباید.

ماده هجدهم:

این مقرر از تاریخ توشیح نافذ و در جریده رسمی نشر گردد، با انفاذ آن مقرر تنظیم اجراءات و فعالیت های وزارت عدلیه منتشره جریده رسمی شماره (۴۸۵) مؤرخ ۱۳۶۰/۴/۱۵ ملغی شمرده میشود.

ACKKU